

STÄDNING OCH SKÖTSELRÅD, BRUKS- ANVISNINGAR

Bra städredskap är halva resultatet

Städredskap har Du naturligtvis bekvämt tillgängliga i städsåpet. Ofta finns flyttbara hylor och backar, kroker och hållare för dammsugarslang samt ett låsbart skåp för kemikalier och mediciner. Städsåpet rymmer en normal utrustning av städredskap och rengöringsmedel. Konsumentverket har givit ut en liten handbok om städning som heter "Städhjälp", där man tar upp metoder, medel och redskap samt riktiga arbetsställningar. T ex bör man inte gå böjd när man dammsuger utan röra sig med rak rygg.

I "Städhjälp" rekommenderar man följande som en lämplig basutrustning: dammsugare, sopborste och skyffel, långskaftat redskap för golv, hink, panelborste, fönsterraka, WC-borste samt trasor, svampar o dyl av olika slag.

Rent kök

Regelbunden och effektiv rengöring av köket bidrar till många positiva effekter både för arbetsglädjen vid spisen och för hushållsekonomin.

Köksfläkt och spiskåpa måste göras rena ofta för att fungera tillfredsställande. Fett som fastnar i fläkten och spiskåpan utgör dessutom en brandrisk. Både fläkten och spiskåpan är försedda med ett fettfilter som går att ta loss. Spola rent filtret med hett vatten eller diska det i maskin. Övriga delar av fläkten och spiskåpan tvättas med varmt vatten och diskmedel. Se även medföljande bruksanvisning.

Kyl, frys och svalsåp bör frostas av och rengöras regelbundet. I vissa fall sker avfrostningen automatiskt. Regelbunden avfrostning ger jämn temperatur och låg elförbrukning.

Manuell avfrostning: Ställ termostaten på noll. Tag ut varorna och slå in dem i tidningar eller dylikt och förvara dem på så kall plats som möjligt. Du kan påskynda avfrostningen genom att ställa in årl med hett vatten (ej ko-

kande) i frysen. Välj årl som ej repar inredningen. När isen börjar lossna kan avfrostningen påskyndas med hjälp av isskrapa av plast eller trä.

Rengöringen sker lämpligen i samband med avfrostningen och då åpåret är tömt på varor. Tag ut alla lösa inredningsdetaljer och diska dem. Rengör även dörrtätninglisten. Tvätta sedan åpåret ordentligt torrt. Det är fukten som ger frostbildning.

OBS! Även åpår med sk halvautomatisk och automatisk avfrostning måste göras rena regelbundet.

Se även fabrikantens bruksanvisningar.

Spisen tvättas Du med varmt vatten och mildt diskmedel. Torka av spishållen medan den fortfarande är varm så är det lätt att få bort fett och andra fläckar. Spisplattorna görs rena med stålull eller skurnylon. Var försiktig med emaljen på spishållen som blir repig av stålull och liknande. Dra regelbundet fram spisen och gör rent golvet och väggarna bakom och vid spisens sidor.

Ugnen är lättast att hålla ren om den torkas ur direkt efter att den använts. Det är också viktigt att torka ren ugnsluckan på insidan. Om fett och matrester bränt fast i ugnen måste Du använda såpa för att få ren ugnen. Såpa är skonsammare både mot ugnen och miljön och i regel lika effektivt som de stark frätande specialmedlen som finns för ugnsrengöring. Den flytande såpan är lättast att handskas med. Stryk ut såpan med en svamp i ugnen och på ugnsluckan. Stäng sedan ugnsluckan och sätt på ugnen med termostaten inställd på 125°C. När såpan börjar bubbla stänger Du av värmen och låter ugnen svalna. Tvätta sedan ur ugnen ordentligt med en trasa och rikligt med vatten samt torka torrt.

Arbetsbänkar brukar vara av plastlaminat eller trä. Vid rengöring används vatten och diskmedel både till skivor av trä och plastlaminat. Oljade bänkskivor måste då och då strykas in med kokt eller rå linolja. Oljan hindrar trä från att torka ut och gör samtidigt skivan mindre känslig för fläckar. Tänk på att linolja är självantändlig och att Du blötlägger trasan efter användandet. Plastlaminatskivorna tål värme upp till något över 100°C. Det går att ställa en kastrull med kokande vatten eller liknande på den, men en het stekpanna, stekgryta eller eldfast form kan göra att skivan missfärgas eller kanske t o m spricker. Använd skärbräda eftersom bänkskivan annars blir repig och ful om Du skär direkt på skivan.

Se även bifogade skötselinstruktioner.

Diskbänken tvättas enklast ren med diskborste, diskmedel och vatten. Kalkfläckar av vatten tas lätt bort med ättikssprit.

Tak

De flesta tak går överhuvudtaget inte att tvätta utan målas om när de blivit smutsiga. Även när det gäller tvättbara tak, exempelvis i kök, är det oftast enklare att måla om taket än att försöka tvätta det. Det är svårt att tvätta tak och resultatet blir oftast flammigt.

Väggar

De flesta papperstapeter har någon form av plastbehandling och är tåligare än obehandlade tapeter.

Dessa kan torkas av med en fuktig trasa, men Du bör för säkerhets skull vara sparsam med vatten.

Fläckar kan Du behandla med lite koncentrerat diskmedel. Det är viktigt att vara försiktig och inte gnugga för hårt.

Golv

Parkettgolv och andra lackade trägolv dammsugs i första hand. Ibland kan golven behöva tvättas med vatten. Fukttorka då golven med en väl urvriden skurduk eller mopp. Använd ljummet vatten och ett mildt diskmedel. Torka vid behov.

Linoleumgolv tvättas med ljumt vatten och ett mildt rengöringsmedel. Eftertorka med rent vatten och torka sedan torrt. Var sparsam med vattnet. Linoleummattor kan skadas av hett vatten och starkt alkaliska rengöringsmedel. Linoleummattor är oftast vaxade redan från början och behöver då ej behandlas under de första åren. Därefter bör de behandlas med polish med jämna mellanrum. Se bifogade skötselinstruktioner för linoleummattor.

Plastmattor görs rena på samma sätt som linoleummattor. Dessa bör dock inte behandlas med polish. Se bifogade skötselinstruktioner för plastmattor.

Furugolven består av 20 mm tjocka massiva furubräder som är hoplimmade med ett vattenbaserat lim. Massivt trä är ett naturmaterial som ger en levande och varm känsla.

Man bör dock vara medveten om att golven rör sig beroende på fuktigheten i luften. På vintern då luftfuktigheten är låg krymper träet och springor kan uppstå mellan brädorna och mot väggarna.

I kök, hall och vardagsrum är golven ursprungligen behandlade med lut och olja, medan övriga rum är behandlade med lut och såpa. Lut gör att golven behåller sin ljushet. Mindre nyansskillnader kan dock uppstå där golvytan varit täckt av exempelvis en matta en längre tid. Dessa skillnader försvinner oftast med tiden. Oljebehandlade golv är tåligare mot smuts och fläckar än såpa, men kan avge en svag lukt av lösningsmedel första tiden efter behandlingen.

I både oljan och såpan är det tillsatt vita pigment.

Städning vid behov: Vid regelbunden städning är det viktigast att hålla efter grus, damm och annan lös smuts. Detta görs lättast med dammsugning alternativt sopning eller moppning. När golvet fukttorkas används helst såplösning. 1 dl Gammaldags Träsåpa till 5 l ljummet vatten. Använd vatten sparsamt.

Vid svårare fläckar räcker det oftast att använda vitt eller grönt nylonblock tillsammans med lite koncentrerad Gammeldags Träsåpa. Använd ej andra rengöringsmedel på golvet då dessa kan lösa oljan och därmed försämra golvets yta och utseende.

Periodiskt underhåll vid behov: Tvätta golvet med såplösning på samma sätt som vid regelbunden städning enligt ovan. Använd vit eller grön skurnylonblock för fläckborttagning. Låt torka några timmar och stryk därefter på ett tunt skikt Satin Oil (1 liter/15-20 kvm) med en bomullsduk. Låt torka 1-2 timmar. Torka sedan bort allt överskott med bomullsduk.

Om Du önskar högre glans poleras ytan för hand eller med maskin. Vid kraftigt nedsmutsade golv kan bearbetning med skurnylonduk i fuktig olja vara nödvändig.

Ytterligare information kan fås av

A. Welin & Co AB tel. 08-25 25 95.

Med omtanke och rätt underhåll bevarar Ditt golv sitt vackra utseende under lång tid och utan onödiga omslipningar.

OBS! Tänk på att inoljade trasor och dukar kan självantända. Blötlägg därför alltid dessa efter användandet.

Återförsäljare för Gammaldags Träsåpa:

ABC Färgekonomi,
Birger Jarlsgatan 65, Stockholm

Eklunds Golv AB,
S:t Eriksgatan 10, Stockholm

Fröberg Lack & Lim AB,
Mosstenabacken 10, Bandhagen

Hygien i WC och badrum

WC-stolen måste göras ren regelbundet. Använd WC-borste och något rengöringsmedel exempelvis såpa. Glöm inte sitsen! För att få bort kalkfläckar krävs ett särskilt medel. Till tvättställ och badkar går det också utmärkt med såpa. Starka rengöringsmedel är ofta skadliga för miljön och kan dessutom skada emaljen på badkaret. Använd en mjuk borste t ex en diskborste.

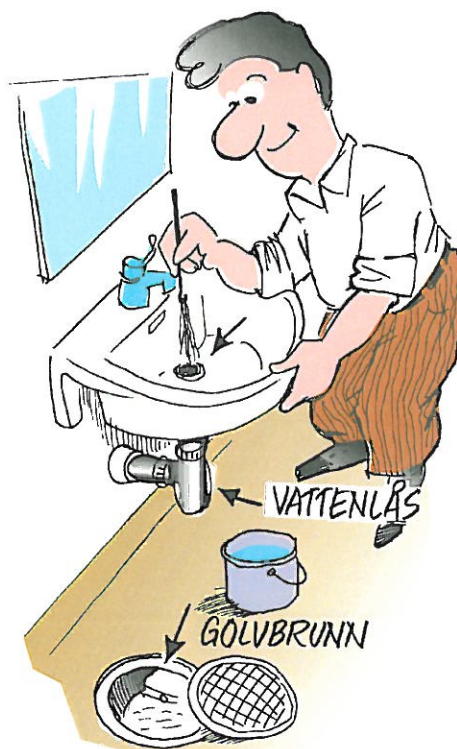

Rengöring av badkaret skall alltid avslutas med noggrann sköljning med ljummet vatten. Glöm inte heller att göra rent utrymmet under badkaret då och då. Även golvbrunnen behöver göras ren med jämna mellanrum. Först tar man bort silen, eller gallret som man också säger. Häll sedan ner hett vatten och rengöringsmedel exempelvis såpa i brunnen och skura med en borste. Glöm inte undersidan på silen.

Frånluftsventilen måste hållas ren så att inte luftflödet försämras. Ventiler har oftast bajo-

nettfattning och tas loss genom att de först vrids motsols ett litet stycke och sedan dras rakt ut. De kan även ha fjäderfattning där det bara är att dra rakt ut.

OBS! Ventilens grundinställning får inte rubbas eftersom det kan påverka hela ventilationssystemets balans.

Tvätt i badrummet

Badkarets emalj är känslig för höga temperaturer och starka tvättmedel (pH-värdet bör ligga mellan 10,5 och 4). Porslinet i handfat och WC-stol tål inte heller alltför höga temperaturer.

Det är mycket olämpligt att tömma vatten varmare än 60°C, t ex från en tvättmaskin, i badkar eller WC-stol. Det kan förorsaka sprickor så att de blir förstörda. När badkaret används till blötläggning eller tvätt bör det göras rent omedelbart efteråt. Skölj med rent vatten.